

Notat til Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri **Om sikring af optimal udnyttelse af restproduktion fra fødevareindustrien.**

Resume

Der gives i dag støtte til elektricitet produceret fra biogasanlæg. Dette medfører, at biogasanlæggene kan betale en høj pris for deres råvareinput. Der skelnes dog ikke mellem hvilke produkter, der anvendes til biogasproduktion og dermed risikeres det at råvarer, som har en højere værdi som fødevarer, i stedet bliver anvendt til energiproduktion. Dette notat har til hensigt at belyse det problematiske i at restprodukter (dvs. tidligere fødevarer, fra eksempelvis industriel fødevarerproduktion), på grund af støtteordningerne til biogas, ikke udnyttes optimalt.

Perspektiv

Der er stor interesse, både nationalt og internationalt, i at begrænse fødevarespild. FN's organisation for fødevarer og landbrug, FAO estimerer at omkring en tredjedel af den samlede fødevarer mængde går til spilde. Generaldirektør José Graziano da Silva siger følgende om dette:

"We simply cannot allow one-third of all the food we produce to go to waste or be lost because of inappropriate practices, when 870 million people go hungry every day¹"

Regeringens ressourcestrategi, "Danmark uden affald" beskriver hvordan Danmark skal udnytte sit affald bedre: "... med Danmark Uden Affald lægger regeringen op til, at vi over de næste 10 år skal blive meget bedre til at genanvende materialer og ressourcer og sende dem tilbage i det økonomiske kredsløb". (Danmark Uden Affald – Genanvend mere, forbrænd mindre²)

Selvom Danmark Uden Affald fokuserer på husholdningsaffald, så er målsætningen klar; vi skal udnytte og genanvende en større del af vores affald.

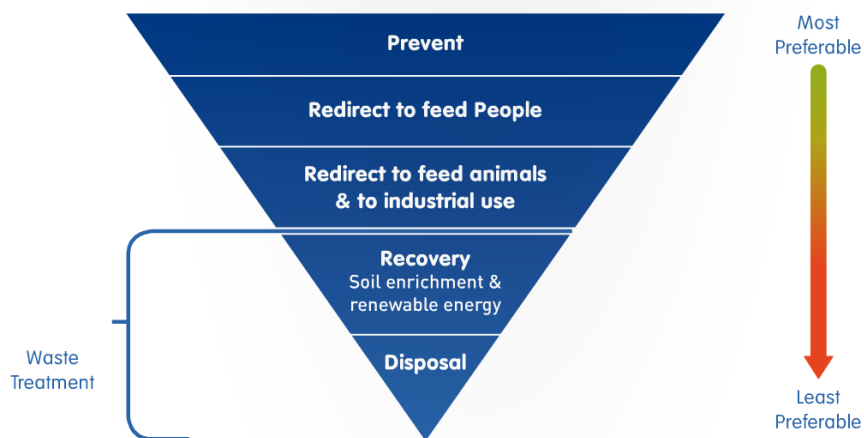
Hovedparten af det organiske affald i Danmark er *affald* og kan derfor ikke anvendes som dyrefoder. Her er udnyttelse i biogas, og derefter anvendelse som gødning, den optimale løsning. I forbindelse med industriel fødevarerproduktion er der dog en betydelig restproduktion, som bliver kasseret inden salg. Dette kan eksempelvis skyldes fejlproduktion, spild, eller skader under transport. Denne restproduktion fra fødevarerindustrien overholder samtlige krav til foderanvendelse fra både Fødevarerstyrelsen og

¹ <http://www.fao.org/news/story/en/item/196220/icode/>

² Danmark Uden Affald – Genanvend mere, forbrænd mindre:
http://mim.dk/media/mim/67847/Ressourcestrategi_DK_web.pdf

NaturErhvervstyrelsen (NEST). Samtidig indeholder mange af produkterne virkelig gode egenskaber til brug i dyrefoder, herunder smag, lavt bakterieniveau, samt et højt energiindhold, som alt sammen øger trivslen hos dyrene. Desuden betyder foderets øgede energiindhold, som følge af tilsætningen af restprodukter, at en større del af eksempelvis kornproduktionen frigøres fra foderbrug til fødevarerbrug. Hos ScrapTrans mener vi derfor, at denne del af værdikæden er for værdifuld til direkte anvendelse i biogas.

Food Waste Hierarchy

Food Waste Hierarchy fra FoodDrinkEurope's rapport: "Preventing Food Wastage in the Food and Drink Sector"³

Med baggrund i fødevarerspild-hierarkiet, bør fødevarer, som er blevet kasseret til menneskeføde, først forsøges bragt tilbage i fødekæden, derefter udnyttes til energi. Ved anvendelse af kasserede fødevarer til dyrefoder, forbliver produkterne i fødekæden og den megen energi der er investeret i produktionen af disse udnyttes bedst muligt. Efter udnyttelse i foderet, kan affaldsproduktet, gyllen, derefter anvendes i biogasanlæg og dermed skabes en højere udnyttelsesgrad af restprodukterne.

Forskel på organisk affald og restprodukter

Vi skal aldrig gå på kompromis med fødevarerens sikkerheden og det er derfor kun bestemte produkter, der kan anvendes til dyrefoder. Det er altså vigtigt med en skelnen mellem termerne *affald* og *restproduktion*. Affald indbefatter eksempelvis fordærvede fødevarer og animalske fødevarer. Restprodukter er derimod fødevarer, som ikke indeholder sundhedsfare for dyrene og som overholder alle krav til kvalitet og sporbarhed fra EU. Ifølge EU regulativ 68/2013 beskrives restprodukter, eller "tidligere fødevarer", således:

"Former foodstuffs' means foodstuffs, other than catering reflux, which were manufactured for human consumption in full compliance with the EU food law but which are no longer intended for human consumption"

³ <http://www.fooddrinkeurope.eu/S=0/publication/preventing-food-wastage-in-the-food-and-drink-sector/>

for practical or logistical reasons or due to problems of manufacturing or packaging defects or other defects and which do not present any health risks when used as feed.”⁴

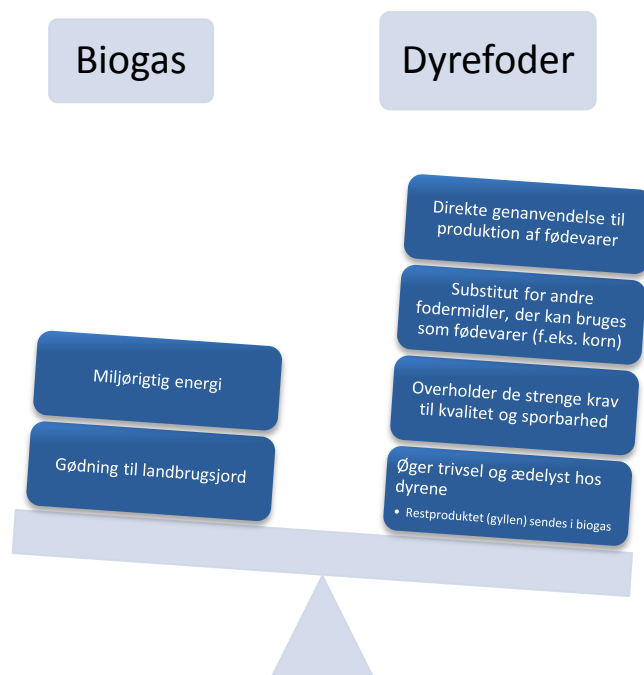
Der kan ikke stilles spørgsmålstejn ved det rigtige i at anvende organisk affald i biogas. Det er dog beklageligt, når gode produkter som restprodukter bliver sendt i biogas, da de har en højere værdi ved anvendelse i dyrefoder.

Sagt med andre ord foretrækker vi, at skabe en velduftende blanding af småkager, bolcher og chokolade, som øger appetitten hos smågrisene, frem for at hælde det ned i en sur biosuppe til forgasning.

Store kvalitetskrav - uegnede varer bliver solgt til biogas

Der er store krav til kvaliteten af dyrefoder. Derfor sker der hos ScrapTrans en sortering af varer, som er egnet til værdifuldt dyrefoder og varer, som ikke kan anvendes hertil og derfor bliver solgt til biogas. Varer, som ScrapTrans i dag sælger til biogas er eksempelvis produkter indeholdende animalsk protein, ko-gelatine (f.eks. visse slikprodukter) og varer som er blevet fordærvet pga. mug eller skadedyr.

Fordele ved brug af restprodukter i dyrefoder

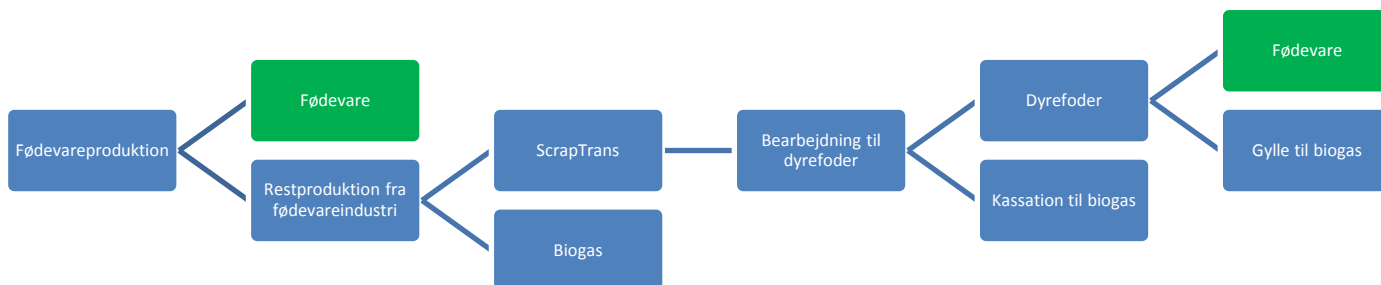
Der er flere aspekter, der taler for brugen af restprodukter i dyrefoder. Både mht. foderegenskaber og mht. optimal udnyttelse af fødeaverspildet.

⁴ Commission Regulation (EU) No 68/2013 of 16 January 2013 on the Catalogue of Feed Materials. Side 3.

De gode foderegenskaber i restprodukterne øger trivlsen hos dyrene. Foderblandinger indeholdende restprodukter fra eksempelvis konfektionsindustrien, øger ædelysten. Derudover er der et lavt bakterieniveau, da en stor del af produkterne har undergået varmebehandling. Desuden er der typisk et højt energiindhold i restprodukterne, hvilket gør det profitabelt som substitut for andre fodermidler.

Med hensyn til den miljø- og samfundsmæssigt bedste udnyttelse af restprodukterne, er brugen til dyrefoder at foretrække frem for til biogas. Ved at anvende restprodukterne til dyrefoder bibeholdes produkterne i fødekæden og fastholder dermed en højere værdi end ved direkte energiudnyttelse i biogas. Desuden anvendes restprodukterne som substitut for andre fodermidler, som eksempelvis hvede, som i stedet kan anvendes som fødevarer. Det restprodukt, der er tilbage efter foderudnyttelse, gyllen, kan sendes til energiudnyttelse i biogas og dermed sikres optimal udnyttelse i alle led i værdikæden.

Fødevarespildets vej tilbage i fødekæden

Forventning

Der gives i dag støtte til strøm genereret fra biogas. Dette medfører, at biogasselskaber kan betale en høj pris for deres råvarer, herunder restprodukter. Dette er med til at øge kostpriserne på restprodukter til foderbrug, så de ikke er konkurrencedygtige med eksempelvis hvede. Ligeledes giver det store tilskud til biogas i nogle EU lande mulighed for, at det kan svare sig at købe restprodukter i Danmark og fragte det til eksempelvis Holland.

Ønske til lovændring: At der lovgives således, at de restprodukter, der kan udnyttes til dyrefoder, skal udnyttes til dyrefoder.

Kontaktoplysninger

Søren Christensen
ScrapTrans A/S
Stilbjergvej 1a, 7190 Billund
Mail: sc@scraptrans.dk
Telefon: 75 33 11 20 / 23 98 08 87

Bilag 1: Præsentation af ScrapTrans A/S

www.scraptrans.dk

Hvem er vi

ScrapTrans A/S er specialister i at afhente og bearbejde restprodukter fra fødevarer virksomheder. Restprodukterne genanvendes til foder i landbrugsvirksomheder. Hvert år afhenter ScrapTrans A/S mere end 10.000 tons, slik, brød og kager i Danmark, Norge og Sverige.

Vore kunder

Kunderne hos ScrapTrans A/S er fødevarer virksomheder, som har behov for at komme af med restproduktion, typisk fra fremstilling af brød, slik, konfekturer, korn og morgenmadsprodukter.

Miljøet

Miljøet har højeste prioritet hos ScrapTrans A/S. Der tilstræbes en miljørigtig adfærd i alle processer, og der samarbejdes med biologiske institutter, for altid at kunne tilbyde optimale løsninger.

Godkendelse og kontrol

ScrapTrans er godkendt af fødevarer myndighederne som formidler af foderprodukter og har bevilling til afgiftsfrit at afhente afgiftspligtige varer. Det betyder at alle produkter skal overholde foderstoflovens bestemmelser, herunder sporbarhed. Alle varer som ScrapTrans A/S afhenter, bliver registreret med individuelle batchnumre, som følger produkterne fra afhentning hos kunden til levering hos landmanden.

Food to feed

Med topmoderne udstyr og ekspertise fra agronomer omdanner ScrapTrans A/S alle indsamlede produkter til dyrefoder af høj kvalitet, herunder særblandinger til korn- og foderstofindustrien. Dermed løser ScrapTrans fødevarer industriens bortskaffelsesproblem, samtidig med at alt genanvendes fra jord til bord.

Hvordan

Sammen med kunden udvikler ScrapTrans A/S den håndteringsløsning, der egner sig bedst til det enkelte produkt. Et godkendt laboratorium analyserer produkternes foderværdi. Værdien af rest- og spildprodukter afhænger af flere faktorer:

- Produktets foderværdi
- Håndteringsomkostninger
- Transport

ScrapTrans A/S investerer i transportudstyret, mens virksomheden selv står for den interne distribution frem til lastning.

Indsamling

ScrapTrans A/S operer med to forskellige indsamlingsløsninger: container eller plastkar. Begge systemer er sikret mod forurening under transporten og køres enten direkte til foderforbrugeren eller til udpakning og sortering i lagerhaller hos ScrapTrans A/S i Billund.

ScrapTrans A/S har udviklet specialudstyr til åbning og sortering af indpakkede produkter. Indholdet frasorteres og emballagen sendes til forbrænding under miljørigtige forhold.

Forskningsprojekter

ScrapTrans A/S deltager i et igangværende projekt, der omhandler insektlandbrug sammen med Teknologisk Institut. Der fokuseres på melorme, der kan anvendes som alternativ proteinkilde i den humane madlavning.

Projektet er en del af at finde alternative fødevarer idet der globalt set spås en mangel på fødevarer generelt.